

Zagreb, 25. srpnja 2005.

Dana 8. srpnja 2005. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je podnesak Hrvatske obrtničke komore, Obrtničke komore istarske županije sa sjedištem u Puli, Mletačka 12, zastupane po tajniku gospodinu Erosu Soriću (dalje: HOK) u kojem se u bitnom traži mišljenje o sukladnosti modela odobravanja popusta za prolazak tunelom «Učka» istarskim prijevoznicima s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 122/03; dalje ZZTN).

Temeljem odredbe članka 35. stavak 1. točka 2. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je na 42. sjednici, održanoj 25. srpnja 2005. donijelo sljedeće:

MIŠLJENJE

Model odobravanja popusta za prolazak tunelom «Učka» istarskim prijevoznicima, temeljem kriterija sjedišta, djelatnosti te negativnog količinskog rabate, kako je navedeno u podnesku kojim je zatraženo mišljenje, nije u sukladnosti s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 122/03; dalje ZZTN), odnosno isti bi mogao dovesti do značajnog sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

Hrvatska obrtnička komora, Obrtnička komora istarske županije u svom je podnesku navela da su poduzetnici koji se kao glavnom djelatnošću bave prijevozom tereta u međunarodnom i domaćem prijevozu (djelatnost broj 60.24 Nacionalne klasifikacije djelatnosti), a imaju sjedište u Istarskoj županiji, nezadovoljni visokom naknadom koju plaćaju vozila koja se ubrajaju u III i IV kategoriju vozila, za prolazak kroz tunel «Učka». Naime, HOK navodi kako te kategorije vozila nemaju alternativni pravac prometovanja prema ostalom dijelu Hrvatske, jer je na ostala dva cestovna pravca zabranjeno prometovanje kamionima-šleperima. Time se, prema navodima podnositelja, te poduzetnike stavlja u nejednak položaj prema ostalim prijevoznicima.

Nadalje, podnositelj navodi da su u više navrata vođeni pregovori između HOK-a i predstavnika poduzetnika BINA Istra d.d. kao koncesionara Istarskog ipsilona u čijem je sastavu i tunel «Učka», međutim da poduzetnik BINA Istra d.d. smatra kako bi odobravanje bilo kakvog popusta istarskim prijevoznicima, izuzev takozvanog količinskog rabata, predstavljalo narušavanje tržišnog natjecanja.

Stoga je predložen model odobravanja popusta prijevoznicima koji određuje kriterije odnosno uvjete koji se kumulativno trebaju zadovoljiti kako bi se navedeni popust na prolazak tunelom «Učka» odobravao prijevoznicima. Ti uvjeti su slijedeći: sjedište poduzetnika, djelatnost, negativni količinski rabat te kategorije vozila na koje se primjenjuje.

Vijeće smatra da bi primjena predloženog modela koji uključuje kriterij sjedišta poduzetnika kao i negativni količinski rabat, dovela do sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, te je stoga u suprotnosti s odredbom članka 9. stavka 1. točke 4. ZZTN.

Naime, nesumnjivo je da je Istarska županija regija koja je zbog svoje geografske posebnosti s ostatkom Republike Hrvatske spojena tunelom «Učka», te da naknada za prolazak tunelom predstavlja trošak poduzetnicima koji se bave djelatnošću prijevoza a koji zbog zabrane

prometovanja alternativnim cestovnim pravcima nisu u mogućnosti izbjeći prolazak tunelom «Učka».

Međutim, naknadu za prolazak tunelom plaćaju i svi drugi poduzetnici koji se bave djelatnošću prijevoza kada vrše prijevoz u Istarsku županiju. Također, poduzetnik BINA Istra d.d. odobrava popust na naknadu za prolazak tunelom «Učka» putem cjenika pretplate cestarine, kojim su točno utvrđene kategorije korisnika koji ostvaruju pravo na pretplatu a time i popust na cijenu prolaska tunelom «Učka». U cjeniku pretplate popust za III i IV kategoriju vozila iznosi čak 40% (četrdesetposto), a ostvariti ga mogu sve fizičke i pravne osobe.

Modelom predloženim od strane HOK-a u neravnopravan bi se položaj na tržištu stavili svi drugi poduzetnici koji nemaju sjedište u Istarskoj županiji a bave se djelatnošću prijevoza, a koji zbog prirode posla i ugovornih obveza obavljaju uslugu prijevoza iz nekog drugog grada ili regije Republike Hrvatske u Istarsku županiju. Time bi moglo doći do zatvaranja tržišta usluga prijevoza unutar Istarske županije za poduzetnike koji nemaju sjedište u toj županiji.

Nadalje, načelo negativnog količinskog rabata nije u skladu s pravom tržišnog natjecanja, jer se njime destimulira prolazak kroz tunel na način da se nakon određenog broja prolaska primjenjuje puna komercijalna cijena. Time se dovode u neravnopravan položaj poduzetnici koji u obavljanju svoje djelatnosti učestalo prolaze tunelom, pa nije jasno zbog čega se je predlagač odlučio za ovakvu vrstu rabata kada niti Istarskoj županiji niti njezinim građanima kao niti koncesionaru BINA Istra d.d. nije u interesu smanjivanje prometa kroz tunel «Učka».

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Olgica Spevec